T.C.
UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ

ESAS NO : 2021/534
KARAR NO : 2021/565
KARAR TR : 18/10/2021

ÖZET: Sözleşme tarafı olmayan davacı adına kaçak su kullandığı iddiasıyla tahakkuk ettirilen para cezasının iptali istemiyle açılan davanın İDARİ YARGI YERİNDE görülmesi gerektiği hk.

K A R A R

Davacı : K.E.
Davalı : Çaycuma Belediye Başkanlığı
Vekili : Av. A.A.

I. DAVA KONUSU OLAY

1.Davacı, su sayacı mühürlü olan dairede kendi adına abonelik almadan mühür fekki yapmak suretiyle *kaçak su kullandığının* tespit edildiğinden bahisle Çaycuma Belediye Encümeninin 25/09/2019 tarihli ve 201 ve 202 sayılı, 03/10/2019 tarihli ve 210 sayılı kararları ile davacı adına ayrı ayrı tahakkuk ettirilen 2.650 TL tutarlı para cezalarının iptali ile su aboneliği bağlanması istemiyle adli yargı yerinde dava açmıştır.

II. UYUŞMAZLIĞA İLİŞKİN BAŞVURU SÜRECİ

A. Adli Yargıda

2. Çaycuma Sulh Ceza Hâkimliği 07/10/2020 tarihli ve 2019/657 değişik sayılı dosyada,*"İtirazın kısmen kabulüne kısmen reddine"* karar vermiş, karara itiraz edilmiştir.

3 . **Zonguldak Sulh Ceza Hâkimliği 2020/3125 Değişik İş sayılı dosyasında 05/02/2021 tarihinde,** *"...başvuru dilekçesi, idari yaptırım karan ve buna dayanak teşkil eden belgeler, Danıştay 8. Dairesinin 2015/8667 esas 2019/5223 karar sayılı kararı ve dosya kapsamı bir bütün halinde incelendiğinde; Çaycuma Belediye Başkanlığınca verilen 03/10/2019 tarih 210 nolu, 25/09/2019 tarih 202 nolu, 25/09/2019 tarih 201 nolu Encümen kararlan ile tahakkuk ettirilen itiraz edenin kaçak ve usulsüz su kullandığına yönelik Encümen kararlarının, idari işlemin iptaline yönelik itirazın incelemesi ortada Kabahatler Kanunu kapsamında verilebilecek idari para cezası bulunmaması nedeniyle" "Başvurunun görev yönünden reddine"* kesin olarak karar vermiştir.

4. Davacı bu kez benzer istemle idari yargıda dava açmıştır.

B. İdari Yargıda

5. **Zonguldak İdare Mahkemesi, E.2021/462 sayılı dosyasında 02/07/2021 tarihli gönderme kararına** istinaden; 2247 sayılı Uyuşmazlık Mahkemesinin Kuruluş ve İşleyişi Hakkında Kanun'un 19. maddesi uyarınca görevli yargı yerinin belirlenmesi için 05/07/2021 tarihli ve E.2021/462 sayılı üst yazı ile Uyuşmazlık Mahkemesine başvurmuştur. Kararın gerekçesinin ilgili kısmı şöyledir:

> *"...5393 sayılı Belediye Kanunu'nun 13.maddesinde; "Belediye sınırları içinde oturan, bulunan veya ilişiği olan her şahıs, belediyenin, kanunlara dayanan kararlarına ve duyurularına uymakla...yükümlüdür." hükmüne yer verilerek, 15.maddenin(b) fıkrasında; "yönetmelik çıkarmak, belediye yasakları koymak ve uygulamak" belediyenin yetki ve imtiyazları arasında sayılmıştır. Yine, aynı Kanunun 34/e maddesine göre ise; encümenin, kanunlarda öngörülen cezaları vermek görevi ve yetkisi bulunmaktadır.*
>
> *Umuru Belediyeye Müteallik Ahkamı Cezaiye Hakkında 16 Nisan 1340 (1924) Tarih ve 486 Numaralı Kanunun Bazı Maddelerini Muadil 15.5.1930 tarih ve 1608 sayılı Kanunun 08.02.2008 tarihli Resmi Gazetemde yayımlanan 5728 sayılı Kanunun 66. maddesi değişiklik 1. maddesinde; "Belediye meclis ve encümenlerinin kendilerine kanun, nizam ve talimatnamelerin verdiği vazife ve salahiyet dairesinde ittihaz ettikleri kararlara muhalif hareket edenlerle belediye w kanun ve nizam ve talimatnamelerinin men veya emrettiği fiilleri işleyenlere veya yapmayanlara belediye encümenince Kabahatler Kanununun 32 nci maddesi hükmüne göre idari para cezası ve yasaklanan faaliyetin menine karar verilir..." hükmüne yer verilmiştir.*
>
> *5326 sayılı Kabahatler Kanunu'nun 32/1. maddesinde; yetkili makamlar tarafından adli işlemler nedeniyle ya da kamu güvenliği, kamu düzeni veya genel sağlığın korunması amacıyla, hukuka uygun olarak verilen emre aykırı hareket eden kişiye ... idari para cezası verileceği, aynı Kanunun 27/1 .maddesinde ise; idari para cezasına ilişkin idari yaptırım kararına karşı, kararın tebliği veya tefhimi tarihinden itibaren en geç on beş gün içinde, sulh ceza mahkemesine başvurulabileceği, hükme bağlanmıştır.*
>
> *Dosyanın incelenmesinden; Zonguldak İli, Çaycuma İlçesi, Yeni Mahalle, Nihat Kantarcı Caddesi*

No:65 adresinde bulunan binada Su ve Kanalizasyon ekiplerince yapılan farklı tarihlere ait denetimlerdeki kontrollerde, davacı tarafından su sayacı mühürlü olan dairede kendi adına abonelik almadan mühür fekki yapmak suretiyle "kaçak su kullandığının" tespit edilmesi üzerine her bir tespit için Çaycuma Belediye Encümeni'nin 25/09/2020 tarih ve 201 ve 202 sayılı, 03/10/2020' tarih ve 210 sayılı kararları ile davacıya ayrı ayrı 2.650,00-TL para cezası tahakkuk ettirilmesine karar verildiği, anılan para cezalarının iptali ile su aboneliği yaptırılmasına karar verilmesi istemiyle yapılan itirazın Çaycuma Sulh Ceza Hakimliği'nin 07.10.2020 tarih ve 2019/657 D. İş sayılı kararı ile kısmen kabul kısmen reddine karar verildiği; anılan kararın itirazen incelendiği Zonguldak Sulh Ceza Hakimliği'nin 05.02.2021 tarih ve 2020/3125 D. İş sayılı kararı ile "kaldırılması istenen Encümen Kararları ile verilmiş para cezalarının idari işlem niteliğinde olduğu. Kabahatler Kanunu kapsamında verilen idari para cezasının bulunmadığı, uyuşmazlığın çözümünün idari yargı yerlerinin görevine girdiği" gerekçesine yer verilerek Çaycuma Sulh Ceza Hakimliği'nin 07.10.2020 tarih ve 2019/657 D. İş sayılı kararının kaldırılmasına, davanın görev yönünden reddine karar verildiği, bunun üzerine, Çaycuma Belediye Encümeni'nin 25/09/2019 tarih ve 201 ve 202 sayılı, 03/10/2020 tarih ve 210 sayılı kararları ile davacı adına ayrı ayrı tahakkuk ettirilen 2.650,00-TL tutarlı para cezalarının iptali ile su aboneliği bağlanması istemiyle bakılan davanın açıldığı anlaşılmaktadır.

Uyuşmazlıkta; dava konusu Encümen kararları incelendiğinde, Belediye Meclisince alınan karar ile belirlenen 2019 yılı Gelir tarifesi uyarınca "kaçak ve usulsüz şekilde su kullanıldığından" bahisle davacıya para cezası tahakkuk ettirildiği, 1608 sayılı Yasanın 1.maddesi ile Belediye Meclislerince alınan kararlara muhalif hareket edenlere belediye encümeni tarafından idari para cezasının Kabahatler Kanununa göre verileceğinin belirtildiği ve 1608 sayılı Yasada, bu yasa uyarınca kesilecek idari para cezalarına karşı açılacak davaların hangi yargı yerinde açılacağı yönünde ayrıca bir hükme yer verilmediğinden, uyuşmazlığın görüm ve çözümünde, anılan Kanunun atıfta bulunduğu Kabahatler Kanunu'nun 27/1. maddesi uyarınca davacının açmış olduğu iş bu davada uyuşmazlığın görüm ve çözümünde, adli yargı yerinin görevli olduğu sonucuna varılmıştır."

III. İLGİLİ HUKUK

6. 5393 sayılı Belediye Kanunu'nun*"Belediyenin Yetkileri ve İmtiyazları"* başlıklı 15. maddesinin (d) bendinde, özel kanunları gereğince belediyeye ait vergi, resim, harç, katkı ve katılma paylarının tarh, tahakkuk ve tahsilini yapmak; vergi, resim ve harç dışındaki özel hukuk hükümlerine göre tahsili gereken doğal gaz, su, atık su ve hizmet karşılığı alacakların tahsilini yapmak veya yaptırmak belediyenin yetki ve imtiyazları arasında sayılmıştır.

IV. İNCELEME VE GEREKÇE

A. İlk İnceleme

7. Uyuşmazlık Mahkemesinin Muammer TOPAL'ın başkanlığında, Üyeler Şükrü BOZER, Mehmet AKSU, Birol SONER, Aydemir TUNÇ, Nurdane TOPUZ ve Ahmet ARSLAN'ın katılımlarıyla yapılan 18/10/2021 tarihli toplantısında; 2247 sayılı Kanun'un 27. maddesi uyarınca yapılan incelemeye göre, İdare Mahkemesince, anılan Kanun'un 19. maddesine göre başvuruda bulunulmuş olduğu, Mahkemece idari yargı dosyasının ekinde adli yargı dosyası ile birlikte Uyuşmazlık Mahkemesine gönderildiği ve usule ilişkin herhangi bir noksanlık bulunmadığı anlaşıldığından görev uyuşmazlığının esasının incelenmesine oy birliği ile karar verildi.

B. Esasın İncelenmesi

8. Raportör-Hâkim Engin SELİMOĞLU'nun, davanın çözümünde idari yargının görevli olduğu yolundaki raporu ile dosyadaki belgeler okunduktan, ilgili Başsavcılarca görevlendirilen Yargıtay Cumhuriyet Savcısı Halil İbrahim ÇİFTÇİ ile Danıştay Savcısı Yakup BAL'ın davada idari yargının görevli olduğu yolundaki sözlü açıklamaları da dinlendikten sonra gereği görüşülüp düşünüldü:

9. Dava, Çaycuma Belediye Encümenince kaçak su kullanıldığından bahisle davacı hakkında tesis edilen toplam 2.650 TL para cezasının iptali ile su aboneliğinin bağlanması istemiyle açılmıştır.

10. Davalı Belediyenin kamu kurumu niteliği tartışmasız olmakla beraber, bu kurumun kişilere sağladığı hizmete ilişkin işlemlerinin yargısal denetimini yapacak yargı düzenini belirleyebilmek için, işlemin özel hukuk ilişkilerinden veya kamusal yetkilerin kullanılmasından doğup doğmadığına bakmak gerekir.

11. Kamu idarelerince elektrik, su ve doğalgaz gibi belli bir tarife üzerinden bedeli belirlenmek suretiyle dağıtılan kamu hizmetlerinden, taraflar arasında imzalanan abonman sözleşmesi karşılığında yararlanılmakta olup, bu sözleşmelerde hizmet konusu ile şartlarının ve karşılıklı hak ve borçların belirlendiği, sözleşmede hüküm altına alınan hususlarda tarafların edimlerini yerine getirmekten kaçınmaları halinde ise, yine sözleşme gereğince cezai şartlara ilişkin hükümlerin uygulanacağı açık olduğundan, bu sözleşmelerin uygulanmasından doğan uyuşmazlıkların özel hukuk hükümleri uyarınca adli yargı yerinde çözümleneceği tartışmasızdır.

12. Olayda ise, taraflar arasında tesis edilmiş bir abonelik sözleşmesi bulunmadığı, abonelik sözleşmesinin davalı Belediye ile A.M. isimli üçüncü bir kişi arasında yapıldığı anlaşılmaktadır. Bu haliyle dava konusu işlemin, idarece kamu gücüne dayanılarak hazırlanmış ve tek taraflı olarak uygulanan bir idari işlem niteliğinde olduğunun kabulü gerekmektedir.

13. Yukarıda belirtilen hususlar göz önünde bulundurularak, Zonguldak İdare Mahkemesinin 02/07/2021 tarihli ve 2021/462 sayılı gönderme kararına istinaden yaptığı başvurunun reddine karar verilmesi gerekmiştir.

V. HÜKÜM

Açıklanan gerekçelerle;

A. Davanın çözümünde İDARİ YARGI YERİNİN GÖREVLİ OLDUĞUNA,

B. Zonguldak İdare Mahkemesinin 02/07/2021 tarihli ve 2021/462 sayılı gönderme kararına istinaden yaptığı BAŞVURUNUN REDDİNE,

18/10/2021 tarihinde, OY BİRLİĞİ İLE KESİN OLARAK karar verildi.

Başkan Vekili	Üye	Üye	Üye
Muammer	Şükrü	Mehmet	Birol
TOPAL	BOZER	AKSU	SONER

Üye	Üye	Üye
Aydemir	Nurdane	Ahmet
TUNÇ	TOPUZ	ARSLAN